

Dačického dům v Kutné Hoře

Výukové a prezentační
centrum kulturního
dědictví UNESCO

Popis obnovy památky

Kutná Hora
2015

IOP - KVALITA ŽIVOTA

INTEGROVANÝ
OPERAČNÍ
PROGRAM

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁŠ ROZVOJ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Úvodní slovo starosty

Nestává se člověku často, aby mohl být součástí projektu, který změnil a vylepšil tvář našeho města. Mně se to povedlo a jsem za to nejen rád, ale jsem na to i hrdý.

Nově zrekonstruovaný Dačického dům v Kutné Hoře a v něm vybudované „Vzdělávací a prezentační centrum kulturního a přírodního dědictví UNESCO“ mi tyto pocity přináší.

Nejprve je třeba poděkovat všem zastupitelům města, kteří se v průběhu tří volebních období, každý svým dílem, podílel na přestavbě polorozpadlého domu na kulturní stánek, přesahující svým významem Kutnou Horu, ale dovolím si říci i region Středočeského kraje. Při poděkování nesmím zapomenout ani na ty, kteří se o realizaci finančně, technicky a termínově nesmírně složitého projektu zasloužili nejvíc. Těmito „hrdiny“ jsou pracovníci Městského úřadu v Kutné Hoře a také všechny odborné firmy, které se na stavbě podílely.

Tato krásně zrekonstruovaná budova se stane informačním centrem, které bude seznamovat návštěvníky s památkami UNESCO, které může návštěvník vidět nejen v Kutné Hoře, ale i v dalších městech České republiky, v Evropě i ve zbývajících částech světa. Centrum v Dačického domě chce usilovat o to, aby se stalo uznávaným místem, kde se rodí a přicházejí na svět nové náměty, jak vnášet do života občanů vše dobré a hodnotné z myšlenek a činů našich předků.

Díky instalovaným technickým vymoženostem doufáme, že osloví především mladou generaci. Nenásilnou formou chceme motivovat mladé, aby přijali za své dědictví a moudrost pocházející z předchozích století.

Budu velice rád, když návštěvníci ocení nejen myšlenky, ideovou a technickou náplň domu, ale i restaurátorské a stavební práce na domě samotném.

Bc. Martin Starý, DiS.
starosta Města Kutná Hora

Úvodem k projektu

Nájemní byty v patře, v přízemí dílna a obchod knihařství. To byla poslední a v druhé polovině 20. století také převažující funkce domu. Ačkoliv Dačického dům byl v roce 1958 prohlášen za nemovitou kulturní památku, péče o něj zcela neodpovídala jeho významným památkovým hodnotám.

Jeho stav byl silně zanedbaný a své stopy na něm zanechala také necitlivá „modernizace“ za výše popsaným účelem. Místo vzdušných a původně velkoryse pojatých prostor příčky, podhledy, rozvody inženýrských sítí. Na starých omítkách válečky a tapety, na podlahách beton nebo linoleum. Místo historických oken a dveří vesměs typové výrobky tehdejší produkce. . . Dům byl neobydlený řadu let, a když se v takovém objektu nevětrá a netopí, chátrá mnohem rychleji. Především ale byly po řadu desetiletí vynaloženy jen minimální prostředky na údržbu vnějšího pláště. Starou střechou progresivně zatékalo a štukové prvky fasád ohrožovaly kolemjdoucí.

Dačického dům byl v tomto stavu několikrát veřejně označen za ostudu města a za poslední z neopravených městských domů! I když se na kutnohorské radnici čas od času mluvilo i o jeho prodeji, nakonec zvítězil zdravý názor, že dům patří ke kmenovému fondu majetku Města Kutné Hory a po opravě by měl sloužit nejširší veřejnosti. A tak se začaly hledat možnosti jeho využití a finanční prostředky na jeho obnovu.

Po řadě velice slibných, ale nakonec neúspěšných záměrů, se v roce 2014 naskytla reálná možnost dům opravit a novou náplní jej znovu oživit. A to díky dotaci Ministerstva pro místní rozvoj České republiky v rámci 24. kontinuální výzvy Integrovaného operačního programu, oblasti intervence 5.1, který dokonce nabízel stoprocentní finanční krytí nákladů. A také díky hlavnímu partnerovi projektu, Nadaci Kutná Hora – památka UNESCO, která připravila programovou náplň, na jejímž základě žádost u hodnotitelů dotace jednoznačně uspěla. Ale tyto pozitivní zprávy měly jedno velké úskalí: stihnout dům opravit a vybavit za necelý rok... Ale podařilo se!

Cílem této publikace je seznámit čtenáře se všemi důležitými aspekty obnovy tohoto typu památky. Je dílem kolektivu autorů, kteří pracovali nejen na základě jim přidělené „gesce“, ale troufám si říci, se skutečným zapálením pro věc a s touhou vykonat dobré dílo.

PhDr. Aleš Pospíšil
odborný garant projektu

Tzv. biskupská kaple v přízemí Dačického domu. Stav po obnově.

1. Charakteristika památky

Předmětem projektu je obnova domu čp. 41 na Komenského náměstí v Kutné Hoře – Vnitřním městě, stojící na pozemku parc. č. 344 v katastrálním území Kutná Hora. Tato nemovitost je ve vlastnictví Města Kutná Hora a není zatížena žádným omezením vlastnických práv.

Dům čp. 41 má tři nadzemní podlaží a dvě podzemní podlaží v několika úrovních. Je významný svým hodnotným pozdně gotickým jádrem a vrcholně barokní fasádou se zbytky gotických prvků, svojí hmotou vytvářející nároží Komenského náměstí a Rejskovy ulice a z kulturně historického hlediska jako někdejší sídlo utrakvistického biskupa a rodiště kronikáře Mikuláše Dačického z Heslova. Z tohoto posledně uvedeného důvodu se také používá neoficiální označení „Dačického dům“.

Dům je součástí historického jádra města zapsaného v roce 1995 na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO pod názvem: „Kutná Hora, historické jádro města s kostelem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci“, identifikační číslo rozhodnutí 1995000. Objekt sám je zapsán v Ústředním seznamu kulturních památek pod číslem rejstříku 25097/2-1043.

2. Hlavní adresáti Popisu obnovy památky

Publikace by mohla být zajímavá a užitečná v první řadě pro vlastníky podobných památek, zejména města a obce, dále pro pracovníky památkové péče a všech oborů, které se na obnově památek profesně podílejí, také pro studenty těchto oborů a obecně pro všechny, kterým není osud našeho kulturního dědictví lhostejný.

3. Vznik projektového záměru

První úvahy o komplexní obnově a vhodném využití domu se datují do osmdesátých let minulého století. Dačického dům byl ve špatném stavebně technickém stavu a v devadesátých letech 20. století byla projekčně připravena jeho adaptace na byty s cukrárnou v přízemí. Tehdy v přízemí fungovalo knihárství a v ostatních prostorách byly byty nejnižší kategorie. V první polovině devadesátých let ukončilo knihárství provoz a byty byly vzhledem k velmi špatnému stavu postupně vyklíženy. Tehdy byl ve vlastnictví Města Kutné Hory ještě také sousední dům po západní straně, čp. 42.

V roce 2007 zajistil Odbor památkové péče MěÚ Kutná Hora, respektive Oddělení regenerace památek města, generální obnovu střechy sousedního čp. 42. V té době však započala jednání mezi zástupci samosprávy Města Kutné Hory a zástupci Univerzity Pardubice o možném využití dotčených domů pro potřeby univerzity, přesněji řečeno jako detašované sídlo Fakulty restaurování v Litomyšli. Tím byly na čas pozastaveny činnosti postupné obnovy, neboť bylo nutné pro tento účel zpracovat celkovou studii využití a následně prováděcí projektovou dokumentaci. Studie využití včetně sondážního stavebně-historického a restaurátorského průzkumu a především stavební projekt na oba domy byl zpracován společností Studio Archa Č. Budějovice a získal stavební povolení. Dačického dům dle této dokumentace obsahoval ateliéry, výukové prostory a knihovnu, ve vedlejší čp. 42 bylo navrženo ubytování studentů a lektorů a veškeré technické zázemí.

Porovnání: stav domu před započatím rekonstrukce (nahore) a po obnově (dole).

V průběhu zpracování zmíněného projektu však do „hry“ vstoupil záměr Středočeského kraje zřídit v Kutné Hoře univerzitu (Středočeskou, Královskou, Jagellonskou ... atp.) a v objektech čp. 41 a 42 obdobnou fakultu restaurování jako Univerzita Pardubice. Zákonitě dostal přednost projekt středočeský a spolupráce s UP pochopitelně ochladla. Zřízení středočeské univerzity se sídlem rektorátu v Jezuitské koleji ovšem nakonec narazilo na finanční a legislativní problémy a Středočeský kraj v roce 2010 od záměru upustil. Následně byla opět obnovena jednání s Univerzitou Pardubice a byla připravována žádost o dotaci z Fondů EHP. Vzhledem k podmínkám dotací bylo upuštěno od záměru do obnovy zahrnout i dům čp. 42 a práce se tedy soustředily už jen na Dačického dům. Znamenalo to zásadní aktualizaci projektové dokumentace a projekční oddělení obou domů na samostatné jednotky, které provedl stejný tým projektantů, ale nyní pod novým označením společnosti Arkus5 s.r.o.

V průběhu roku 2013 dospěl stav střechy Dačického domu do takového stádia, že hrozilo vyhlášení havárie a proto Město Kutná Hora rozhodlo, že ze svého rozpočtu uvolnění finanční prostředky na rekonstrukci, obsahující kromě střechy i stropy v patře. Konstrukce byly vlivem mnohaletého zatékání dešťové vody v tak havarijním stavu, že nezbývalo než je kompletně vyměnit a zároveň tak nárožní dům vodorovně ztužit, aby bylo zabráněno dalšímu vyklánění nárožní části. Práce provedla firma Kutnohorská stavební s.r.o.

V roce 2014 Univerzita Pardubice modifikovala a především redukovala svůj původní záměr a na místo využití pro Fakultu restaurování, kterou mezitím definitivně vybuodovala v Litomyšli, dala přednost využití pro Filozofickou fakultu (Katedra středověkých dějin) a další pracoviště Univerzity. O dům čp. 42 projevil zájem soukromý investor, a to provozovatel vedlejší restaurace „Dačický“, který hodlá v tomto objektu rozšířit provoz a nabídku svých podnikatelských aktivit. Ani tento záměr není v rozporu s projektem využití Dačického domu.

Po vyhlášení 24. kontinuální výzvy Integrovaného operačního programu v roce 2014 bylo zřejmé, že redukovaný program Univerzity Pardubice nebude pro celoroční funkční využití domu dostatečný. Tehdejší vedení kutnohorské radnice se tedy obrátilo na Nadaci Kutná Hora – památka UNESCO, jímž je zřizovatelem. A z charakteru povahy činnosti Nadace vznikla hlavní nosná myšlenka funkčního využití objektu, která bude podrobněji popsána níže. Začal ale též nemilosrdný boj s časem, neboť aktualizace stavební části dokumentace na nové využití a tvorba všech programových aktivit včetně podrobných rozpočtů a přípravy žádosti o dotaci měla být hotova za dobu dvou a půl měsíců.

4. Popis výchozího stavu před zahájením realizace projektu.

Dačického dům prošel, zejména v průběhu 20. století, kdy byl využíván převážně pro bydlení, množstvím utilitárních úprav. Současně dlouhodobým stavebním neudržováním za posledních přibližně třicet let velice utrpěl stav konstrukcí, omítek a střešní krytiny. Pouze v roce 2013 byla jako nutná ochrana před zatékající vodou provedena výměna krovy a stropu v patře. Všechny zbývající části objektu byly zanedbané. Původní dispozice byla zastavěna dodatečnými příčkami a podhledy, většina oken a vnitřních dveří byla vyměněna za typové výrobky, většina omítek zdegradovala nebo byla překryta tapetami. Podlahové krytiny z betonu a linolea neumožňovaly prodyšnost, a tak byly stěny v přízemí zvlhčené až do výšky dvou metrů. Především však hodnotná uliční fasáda po velkých částech opadávala. Vzhledem ke špatnému stavebně technickému stavu nemohl být Dačického dům využíván k žádným účelům a ani nebyl veřejnosti přístupný.

Pokud by nedošlo v dohledné době k zásadní celkové obnově objektu, hrozil v blízké budoucnosti vznik různých havarijních situací, což by znamenalo, že buď budou muset být průběžně vynakládány značné prostředky na dílčí kroky vedoucí k zachování objektu bez efektu z jeho využívání pro veřejnost, nebo objekt zanikne. Vzhledem k mimořádné historické a památkové hodnotě objektu a ke značnému potenciálu jeho veřejného využití byla tato situace nepřijatelná.

Stav uliční fasády domu před obnovou.

5. Charakteristika projektu a jeho cílů

Cílem projektu je vzorová rehabilitace rodného domu Mikuláše Dačického z Heslova (prvořadě městské památky, která je součástí historického jádra města Kutná Hora zapsaného v roce 1995 na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO) dle aktuálních zásad památkové péče a jeho následné vybavení pro poskytování moderních kulturních a vzdělávacích služeb odborné i laické veřejnosti, zaměřených na prezentaci kulturního dědictví UNESCO a na uchování a prezentaci významných kulturních prvků spojených s historií města a regionu. Očekávaným přínosem je, že kromě samotné realizace a propagace vzorového projektu obnovy a využití významné kulturní památky aplikovatelného v jiných městech ČR s uchovaným historickým jádrem, jednak ucelené zdokumentování a prezentace památek České republiky zapsaných na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO a s tím spojené prohloubení spolupráce měst, v nichž se tyto památky nacházejí, a jednak uchování, dokumentace a prezentace kulturního dědictví Kutné Hory a kutnohorského regionu, jež zatím nejsou takto uceleně zajištěny.

Objekt bude využíván jako vzdělávací a prezentační centrum kulturního dědictví UNESCO, jehož posláním je na jedné straně přispět k uchování a prezentaci kulturního dědictví spojeného s památkami zapsanými na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO v celé ČR i s památkami nacházejícími se na území Kutné Hory a okolí a na druhé straně prostřednictvím vzdělávacích a prezentačních aktivit provádět osvětu zaměřenou na posilování respektu k hodnotám kulturního dědictví a na šíření pozitivních vzorů péče o památky a jejich využívání u obyvatel i návštěvníků města a vlastníků památkových objektů.

V objektu budou celoročně probíhat programové činnosti rozdělené do čtyř oblastí: 1. expoziční činnosti (stálá expozice a dva typy sezónních výstav), 2. vzdělávací aktivity pro širší veřejnost (edukativní programy, komentované prohlídky, přednášky), 3. odborné aktivity (konference, workshopy, kolokvia pro studenty doktorských studijních programů, dokumentace a digitalizace historických materiálů) a 4. kulturní akce (koncerty staré hudby, komponované pořady apod.). Všechny programové činnosti se obsahově váží k tematickému zaměření projektu a jsou součástí naplňování jeho poslání. Kromě nich bude v návštěvnickém centru objektu probíhat v okrajové míře doplňkový prodej specializovaného zboží souvisejícího s projektem.

Programové činnosti budou zajišťovat partneři projektu, především Nadace Kutná Hora – památka UNESCO a v menší míře Univerzita Pardubice (konference na téma Kulturní dědictví a doktorandská kolokvia). Přednášky pro veřejnost a kulturní akce bude zajišťovat Město Kutná Hora jako nositel projektu. To bude rovněž zajišťovat správu a provoz objektu.

Soulad záměrů projektu s principy péče o kulturní dědictví.

Přístup k rehabilitaci domu č.p. 41, jehož jádro je výsledkem velkorysé pozdně gotické přestavby na sídlo utrakvistického biskupa, která mu přinesla pojmenování „Biskupský“, přirozeně vycházelo z citlivé obnovy v souladu s požadavky stanoviska památkové péče a využití respektujícího památkovou hodnotu objektu.

Toto pojetí rehabilitace a využití objektu vychází z respektu k jedinečné památkové hodnotě objektu a navrhuje jeho využití způsobem, který vyzdvihuje historickou hodnotu, definuje a rozvíjí funkce spojené s uchováním a prezentací kulturního dědictví, jehož je objekt součástí, a zároveň zabezpečuje jeho dlouhodobě udržitelný provoz. Z tohoto pohledu se jako žádoucí jeví pravidelné celoroční využívání objektu menšími skupinami zainteresovaných návštěvníků, resp. odborné i laické veřejnosti využívající kulturní a vzdělávací služby, zaměřené na prezentaci kulturního dědictví UNESCO a na uchování a prezentaci významných kulturních prvků spojených s historií města a regionu.

Dvorní část domu před obnovou.

Navrhovaná celková obnova domu byla prováděna v souladu s požadavky Stavebního povolení Č.J. SÚ – 074518/2008/Ne ze dne 20.5.2009, Rozhodnutí o změně stavby před jejím dokončením, Č.J. SÚ – 034904/2014/Ne, ze dne 24.6.2014, Závazného stanoviska odboru památkové péče, kultury, školství a TV MěÚ Kutná Hora Č.J. MKH/056004/2008 ze dne 23.10.2008, Závazného stanoviska odboru památkové péče a školství MěÚ Kutná Hora k sondážnímu průzkumu interiéru objektu Č.J. MKH/037648/2014 ze dne 20.6. 2014 a z nich vycházející prováděcí projektové dokumentace a bude respektovat restaurátorské záměry obnovy jednotlivých detailů. Také oprava kame-nických prvků, doplnění štukových detailů fasád a obnova nejcennějších řemeslných prvků (železné plátované dveře, klasicistní vstupní dveře, apod.) byla prováděna v režimu restaurování, tedy na základě restaurátorského záměru a vyžádaného závazného stanoviska. Restaurátorské práce byly zajištěny pracovníky s příslušným oprávněním MK ČR.

Stanoviska orgánů památkové péče a požadavky vyplývající ze stavební dokumentace se také projevila v důrazu na uplatnění historických technologií a umělecko-řemeslných postupů při obnově dveří, oken, štukové výzdoby fasády a dalších historických řemeslných prvků. Detaily nových prvků, nahrazujících nedochované původní vybavení, podobně jako nášlapné vrstvy apod. byly provedeny jako soudobé.

V Dačického domě se tedy podle této koncepce spolu setkává historie s přítomností. Koncepce, při které byly zachovány a restaurovány historické prvky a naproti tomu se neskrytě a vědomě přiznalo, co je nové. V tomto přístupu však bylo striktně nutné dodržovat všechny platné předpisy a normy a respektovat standardy 21. století, jakými jsou například osobní výtah, klimatizace, náročná technická infrastruktura a technologie expoziční instalace.

Navazující projekty, jejich zaměření a zdroj financování.

Projekt má vazbu jednak na projekty týkající se úpravy a revitalizace lokality, v níž se daný objekt nachází, především již uskutečněných akcí „I. a II. etapa zádlažby historického jádra města Kutná Hora“ a „Revitalizace historického jádra města Kutná Hora V. etapa - 1. část“ a také projektového záměru pro Integrovaný regionální operační program „Obnova parku pod Vlašským dvorem“. Je komplementární k projektům v oblasti cestovního ruchu, především projekt „Destinace Kutná Hora a okolí - jeden den nestačí“.

	Projekt, záměr	Vazba na projekt v 5.1 IOP	Žadatel/ příjemce/ investor	Zdroj finančních prostředků	Výdaje v tis. Kč	Termín zahájení	Termín dokončení
1	I. a II. etapa zádlažby historického jádra města Kutná Hora (CZ.1.15/3.2.00/10.00161)	Zlepšení stavu a vzhledu lokality, v níž se objekt nachází	Město Kutná Hora	ROP SČ	92 790	VI/2009	VI/2010
2	Revitalizace historického jádra města Kutná Hora V. etapa - 1. část (CZ.1.15/3.2.00/36.00734)	Zlepšení stavu a vzhledu lokality, v níž se objekt nachází	Město Kutná Hora	ROP SČ	51 180	IX/2010	XII/2011
4	„Destinace Kutná Hora a okolí - jeden den nestačí“, CZ.1.15/2.3.00/57.01123	Komplementární projekt v oblasti cestovního ruchu	Průvodcovská služba Kutná Hora s.r.o.	ROP SČ	3 948	VIII/2011	X/2012
5	Obnova parku pod Vlašským dvorem	Zlepšení stavu a vzhledu prostředí v blízkosti objektu	Město Kutná Hora	IROP	50 000	projektový záměr	

Interiér domu před obnovou.

6. Příjemce, organizační struktura, uplatnění principu partnerství

Příjemcem dotace je Město Kutná Hora se sídlem Havlíčkovo náměstí 552/1, 284 01 Kutná Hora.

Organizační model pro přípravu projektu

Přípravná fáze projektu byla rozdělena do dvou fází – před podáním žádosti o poskytnutí dotace a po podání žádosti.

V obou částech zajišťoval přípravu projektu Odbor investic MěÚ Kutná Hora. Všechny činnosti řídil vedoucí odboru Ing. Janál a vedení agendy zajišťovala Dr. Civišová, referentka téhož odboru, která se zabývá grantovými projekty EU. Ve fázi před podáním žádosti se do přípravy zapojili partneři projektu, projektanti a zpracovatel studie proveditelnosti. Ve druhé fázi se do přípravy zapojil administrátor výběrových řízení.

Organizační model pro realizační fázi projektu

V realizační fázi projektu byl základem organizačního modelu Realizační tým projektu, který tvořilo pět osob, z nichž každá má víceleté praktické zkušenosti s činnostmi, které v realizačním týmu vykonávala:

1. Koordinátor projektu (Ing. Jiří Janál)

Je oficiální kontaktní osobou vůči poskytovateli dotaci, řídí činnost Realizačního týmu projektu, koordinuje činnosti jednotlivých subjektů podílejících se na realizaci projektu, zajišťuje součinnost s odbory MěÚ Kutná Hora, zajišťuje jednání záležitostí projektu v Radě a Zastupitelstvu města a jedná o projektu za město s dalšími subjekty (zejména partnery a dodavateli).

2. Vedení agendy (Dr. Dagmar Civišová)

Zajišťuje vedení agendy projektu (zejména archivaci dokumentů projektu v souladu s Příručkou pro žadatele a příjemce) a vedení agendy Realizačního týmu, poskytuje organizační podporu Realizačnímu týmu (zázemi pro jeho jednání), zajišťuje součinnost při kontrolách projektu a podílí se na přípravě materiálů pro RM a ZM.

3. Programový manager (Dr. Aleš Pospíšil)

Řídí a koordinuje postup přípravy programových činností, včetně spolupráce při přípravě a administraci příslušných výběrových řízení a dohledu nad jejich realizací z odborného hlediska až po převzetí a vyzkoušení převzatých věcí, zajišťuje organizační přípravu programových činností a provádění nepovinnou publicitu projektu.

4. Administrátor projektu a dotační manažer (Dr. Ondřej Hubáček)

Provádí veškeré činnosti spadající do oblasti administrace projektu a dotačního managementu, včetně agendy oznámení o změně v projektu, monitorovacích zpráv a hlášení o pokroku a posuzování jednotlivých kroků při realizaci projektu z hlediska jejich souladu s dotačními podmínkami a podmínkami způsobilosti výdajů. V těchto oblastech zajišťuje běžnou pracovní komunikaci s poskytovatelem dotace.

5. Ekonomický a finanční manager (Ing. Tomáš Pápol)

Provádí veškeré činnosti spadající do ekonomické a finanční oblasti projektu (s výjimkou vedení účetnictví, které zajišťuje Ekonomický odbor MěÚ), včetně sledování čerpání a aktualizace rozpočtu a finančního plánu rozpočtu, upřesňování ekonomiky a cash-flow projektu pro provozní fázi a agendy žádostí o platbu.

Interiér domu před obnovou.

Projekt využíval v přípravné i realizační fázi nákupu služeb:

- a) pro zjištění činností v oblasti zabezpečení výstavby (Záchraný archeologický výzkum, Technický dozor investora (TDI), Koordinátor BOZP a Autorský dozor),
- b) při přípravě dokumentace pro vybavení interiérů (Architektonické řešení expozice, Projektová dokumentace IT a AV pro projekt)
- c) v oblasti řízení a administrace projektu (zpracování studie proveditelnosti, administrace veřejných zakázek)
- d) při přípravě programových činností (zpracování studie programové náplně projektu, výroba animovaného filmu).

Organizační model pro fázi udržitelnosti projektu

Město Kutná Hora jako příjemce dotace bude zajišťovat provoz objektu po technické stránce, včetně pojištění, úklidu, údržby a oprav. Kromě toho bude zajišťovat realizaci programových činností popularizační přednášky pro veřejnost a kulturní akce.

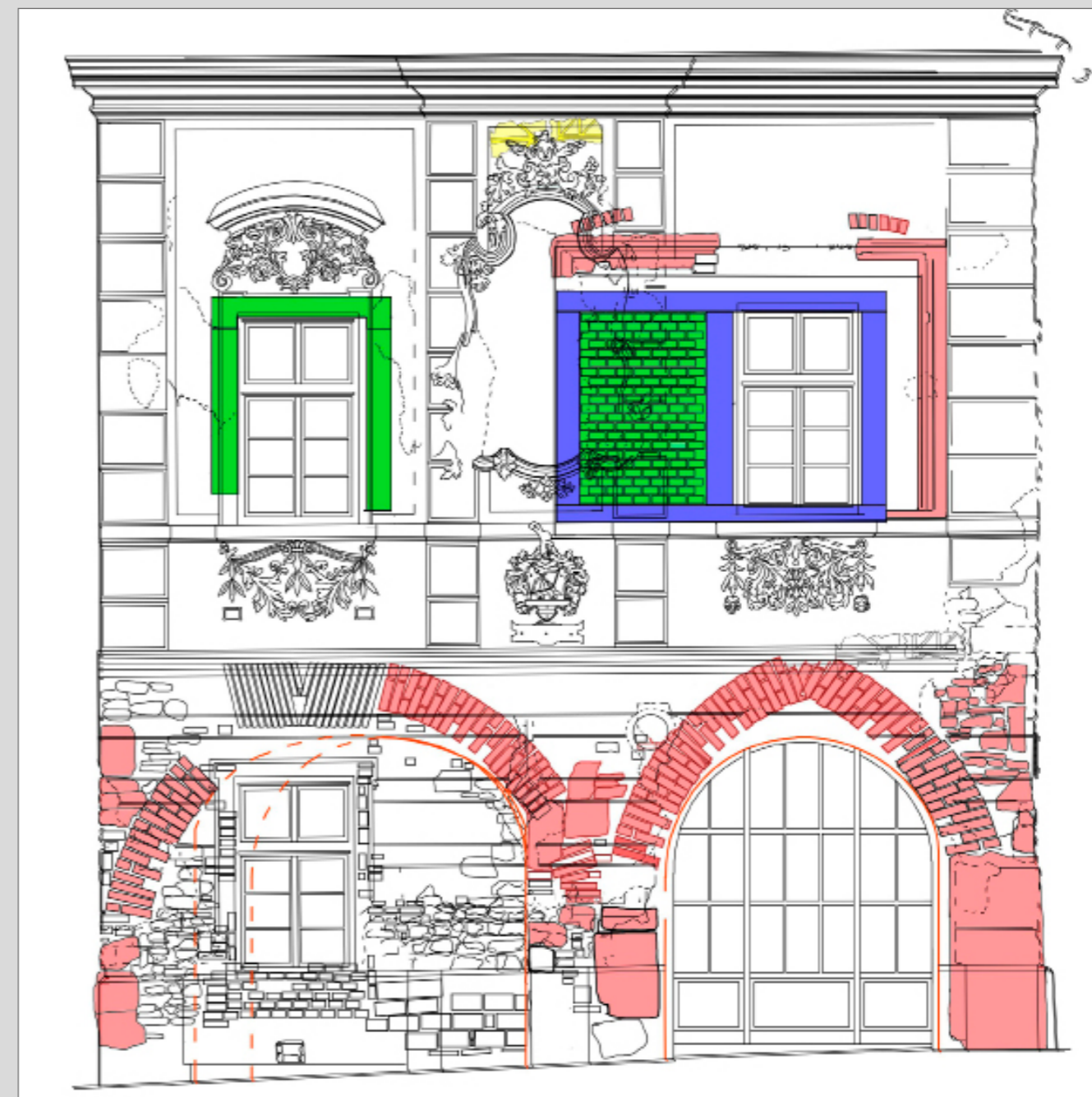
Po organizační a odborné stránce bude provoz zajišťovat Nadace Kutná Hora – památka UNESCO, jako partner projektu. Nadace bude také zajišťovat realizaci většiny programových činností, které nebude zajišťovat Město Kutná Hora, s výjimkou konference „Kulturní dědictví“ a doktorandských kolokvií, které bude pořádat Univerzita Pardubice jako druhý partner projektu.

Partnerství

Oba partneři jsou zapojeni do projektu ve všech jeho fázích. V přípravné fázi se podíleli dlouhodobě na upřesňování projektového záměru využití objektu ještě před vyhlášením 24. kontinuální výzvy Integrovaného operačního programu. Po vyhlášení výzvy spolupracovali na upřesňování formulace cílů a zaměření projektu, specifikovali jednotlivé programové činnosti, jež budou v projektu zajišťovat, a spolupracovali při upřesňování funkčního využití a vybavení jednotlivých prostor objektu a při zpracování studie proveditelnosti.

Po celou dobu realizační fáze se partneři podíleli na činnostech programového managementu projektu, zejména odbornou garancí a sledováním průběhu jak přípravy náplně jednotlivých programových činností, tak vybavování interiéru mobiliářem a IT a AV technologiemi. Před ukončením realizační fáze se aktivně zúčastnili nastavení a zavedení systému řízení projektu pro provozní fázi.

V provozní fázi budou partneři zajišťovat realizaci programových činností a poskytovat podklady a další součinnost pro administraci projektu v této fázi (Hlášení o udržitelnosti, kontroly apod.). Partner Nadace Kutná Hora - památka UNESCO bude v realizační fázi zajišťovat provoz objektu po odborné a organizační stránce. Tj. bude po této stránce odpovídat za fungování centra kulturního dědictví UNESCO.

Ukázka analýzy stavebně-historického průzkumu uličního průčelí domu.

7. Popis průběhu prací v přípravné a realizační fázi

Projektová příprava.

Historie záměrů a tvorby projektové dokumentace na rekonstrukci a využití Dačického domu proběhla v těchto fázích:

1. Projektová dokumentace adaptace domu na byty s provozovnou cukrárny v přízemí (devadesátá léta 20. století)
2. Spolupráce s Univerzitou Pardubice za účelem zřízení detašovaného pracoviště Fakulty restaurování (2007 – 2008)
3. Výběr uchazeče na vyhotovení stavební projektové dokumentace proběhl jako VZMR, vítěz Studio Archa s.r.o. Zhotoveno DSP a DPS (2008)
4. Jednání se Středočeským krajem o zřízení Fakulty dějin umění a restaurování v rámci zamýšlené Středočeské univerzity, využila by se platná projektová dokumentace (2010)
5. Příprava žádosti o dotaci z Norských fondů. Žádost byla omezena jen na jeden dům, proto byla zadána zakázka PD stavebního oddělení domů čp. 41 a 42. Vypracovala spol. Studio Archa s.r.o. (2011)
6. Zastupitelstvo města Kutné Hory rozhodlo o přidělení prostředků na opravu střechy a stropů z důvodu zabezpečení havarijní situace, neboť vypsání dotace z Norských fondů se oddalovalo. Z platné PD na celkovou obnovu domu byla vyjmuta příslušná část a zadáno prověření statiky objektu a vypracování rozpočtu na tuto akci. Ten činil 2.157.000 bez DPH. Projekčně provedla spol. Arkus5 (dříve Studio Archa s.r.o.). Na podzim byla vypsána VZMR na dodavatele stavby a vítěz Kutnohorská stavební s.r.o., práce byly dokončeny do konce roku v celkové hodnotě 2,3 mil Kč včetně DPH. (2013). Tato etapa byla později uznána jako součást rekonstrukce objektu a byla dodatečně zpětně z dotace IOP uhrazena.
7. V roce 2014 byla zveřejněna výzva dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj České republiky v rámci 24. kontinuální výzvy Integrovaného operačního programu, oblasti intervence 5.1.
8. Mezitím probíhala jednání s Univerzitou Pardubice o oživení záměru zřízení detašovaného pracoviště Fakulty restaurování. Definitivně bylo rozhodnuto, že univerzita již nemá zájem v domě zřídit tuto fakultu, ale že bude s Městem K. Hora spolupracovat jako partner projektu Filozofická fakulta UP v omezeném režimu. V této situaci přichází Nadace Kutná Hora – památka UNESCO se záměrem zřídit v Dačickém domě výukové a prezentační centrum zaměřené na památky UNESCO a Kutnou Horu.
9. Rada Města rozhodla o započetí přípravy žádosti o dotaci z IOP. Projekt Nadace Kutná Hora – památka UNESCO byl vyhodnocen jako vhodný a přínosný pro využití domu. To se ale nutně promítlo do stavební projektové dokumentace a bylo nutné ji znovu upravit. Na specifikaci změn se opět podílela především Nadace. Rozhodnutím RM byla změnou projektu opět pověřena spol. Arkus5 s.r.o.
10. Výběrová řízení v přípravné fázi projektu (před přidělením dotace) v roce 2014 byla vypsána na:
 - a) Zpracovatele studie proveditelnosti: vítěz VIP. v.o.s.
 - b) Administrátora VŘ: vítěz Český a Moravský Účetní Dvůr
 - c) Dodavatele stavby: prováděl již vybraný administrátor všech VŘ pro celou akci ČMUD (VŘ na dodavatele stavby bylo zahájeno v době, kdy ještě nebylo známo, že Město KH dotaci obdrží z důvodu úspory času): vítěz sdružení Kutnohorská stavební s.r.o. a Ingbau CZ s.r.o.
11. Dotace byla oficiálně přidělena 27. 11. 2014 a následně Zastupitelstvo města přijetí dotace schválilo.
12. Rekonstrukce Dačického domu byla z důvodu prodloužení VŘ zahájena v lednu 2015.
13. V průběhu realizace stavby byly vypsány ČMUD tato VŘ na tyto činnosti: Výkon funkce TDI, koordinátor BOZP, Autorský dozor, studie programové náplně a architektonické řešení expozice, tvorba modelů stavebnic, zhotovení panoramatické veduty, vnitřní mobiliář, IT a AV technika, animovaný film, tiskové služby, orientační a expoziční materiály.

Stav při vyklízcích a bouracích pracích (vlevo).
Nález gotického pilíře ve dvorní části domu při provádění zemních prací (vpravo).

Popis realizace stavební části.

Při realizaci projektu bylo ve stavební části postupováno dle PD zpracované projektovým atelierem Arkus5 s.r.o. Stavební práce byly zahájeny koncem ledna 2015. Proces výstavby byl spuštěn bouracími a zemními pracemi. V rámci bouracích prací došlo k odstranění novodobé středové pavlače ve dvorní části, byla provedena demontáž stropních podhledů, podlahových souvrství a nenosných příček, které byly projektem určeny k odstranění. Ruku v ruce s bouracími pracemi probíhal archeologický průzkum a restaurátorské průzkumy upřesňující stáří a hodnotu jednotlivých stavebních konstrukcí a jejich povrchů. Tyto průzkumy pomalu vnášely světlo do nejasných částí jednotlivých stavebních konstrukcí, které stavba postupně odkrývala a zodpovídala tak četné otázky všech zúčastněných.

První a zároveň nejhodnotnější objev v rámci rekonstrukce Dačického domu byl učiněn ihned na začátku vyklízečích prací. Po odstranění dřevěné podlahy v prostoru kaple byl v násypce pod podlahou objeven fragment cihlové dlažby ve tvaru šestiúhelníku s obvodem 41,5 cm, zdobený reliéfem. K nálezu byl ihned přivolán archeologický dohled a realizována operativní dokumentace a odborné vyjmutí všech hodnotných součástí dlažby. Po zhodnocení celé situace a porovnání analogií byl archeologův závěr takový, že jde o unikátní nález gotické dlažby. Tento fakt spolu s až magickou zdobností vnitřního reliéfu vyvolal nadšení všech zúčastněných a bylo rozhodnuto vytvořit kopie dlaždic a vrátit tak prostoru kaple její původní podobu, což se nakonec podařilo.

Realizace obnovy domu tedy začala vyklízením objektu, bouracími pracemi, průzkumy a zimní období bylo dále využito pro provedení zemních prací. V prostoru budoucího atria v původním prostoru dvorku bylo provedeno vytěžení zeminy pro dosažení plánované nivelety podlahy nového atria, jehož spodní část je pod úrovní okolního terénu. Značné objemy zemních prací přineslo provádění odvodnění zadního objektu. Při hloubení výkopu pro předstěnu, která má zajistit vysušení sklepních prostor, byl učiněn další hodnotný nález: Metr pod úrovní terénu zadní terasy byl odkryt gotický pilíř někdejších sklepních prostor. Pilíř byl v autentické poloze svého původního umístění a sestával z patky, dříku a hlavice. Jeho nález se časově přesně potkal s plánovanou podezdívkou stropního průvlaku v prostoru tzv. návštěvnického centra, a tak byl zde po rozebrání, přenesení a nutném restaurátorském zásahu, vztyčen. Souběžně s dokončováním průzkumů probíhalo tažení tras elektroinstalací, vody, odpadů, datových rozvodů, topení a vzduchotechniky, tato technická infrastruktura představovala časově náročný úkol pro stavbaře ve smyslu skloubení všech profesí, tak, aby vzájemně nekolidovaly a navazovaly jedna na druhou. Dokončení veškerých instalací bylo klíčem pro montáž nových povrchů, realizaci omítek, dokončování nových konstrukcí podlah a stropů.

Souběžně s instalacemi probíhala stavba železobetonových konstrukcí, jako je výtahová šachta a schodiště s toaletami v prostoru atria. Načas se tyto práce přesunuly i do prostoru 2. NP hlavního objektu, kde bylo navrženo nové železobetonové schodiště spojující 2.NP s podkrovím. Toto dvojramenné schodiště mělo mít původně podeštu vetknutou do stěny nad starým schodištěm z přízemí. Ale když se už chystaly pomocné nosníky pro instalaci bednění nového schodiště, byl učiněn další hodnotný nález: takřka celá stěna si dochovala původní gotickou omítku a uprostřed portál s orámováním červenou polychromií. Nové schodiště bylo nutné konstrukčně přeřešit tak, aby nezasahovalo do unikátně dochované stěny a bylo umožněno nález prezentovat. Znamenalo to dočasné ochromení prací a rychlé projekční řešení. Díky odsazení schodiště od nosné stěny a speciálnímu vetknutí nástupního a výstupního ramene přineslo toto řešení i příznivější estetický účinek.

Přesunutím se o pár metrů vedle bylo možné sledovat práce na obnově uliční fasády. Zde bylo původním záměrem patro prezentovat v jeho barokní podobě a v přízemí, po znovuotevření třetího oblouku loubí, nechat vyniknout gotiku. Avšak sondážním průzkumem v zadržném oblouku loubí bylo zjištěno, že průběh oblouku byl v klasicismu narušen klenbou vloženého okna a to neumožnilo jeho prezentování v původní podobě. Bylo tak přistoupeno ke změně prezentace obvodového pláště v přízemí a celek tak podřízen barokně-klasicistní podobě.

To už ale v interiérech vrcholilo dokončování povrchů, zaklápění stropů, provádění stěrkových podlah a povrchů stěn tak, aby bylo možné osazovat koncové prvky elektroinstalace, vzduchotechniky a zařizovací předměty. Za zády těmto

Nález unikátní gotické dlažby v tzv. kapli a její replika.

řemeslům již neúprosně probíhalo zaměřování prvků interiérů a vnitřního vybavení spolu s expozicí, tak aby bylo možné v přímé návaznosti instalovat vše co projektem vnitřního vybavení a projektem expozice bylo navrženo. Samotná instalace tohoto vybavení probíhala bezprostředně po dokončení stavební připravenosti jednotlivých prostor.

Obnova Dačického domu byla prováděna za účelem změny využití stávajícího objektu s původní obytnou funkcí na vzdělávací a prezentační centrum kulturního dědictví UNESCO. Při rekonstrukci objektu došlo v souladu s projektovou dokumentací a v zájmu rehabilitace památkové hodnoty domu k odstranění některých novodobých konstrukcí a úpravy terénu. Při bouracích pracích, hloubení sklepení a budoucího atria, jakožto i při hloubení větrací rýhy u zadního objektu, bylo vytěženo cca 1200 tun materiálu.

Příprava programových činností.

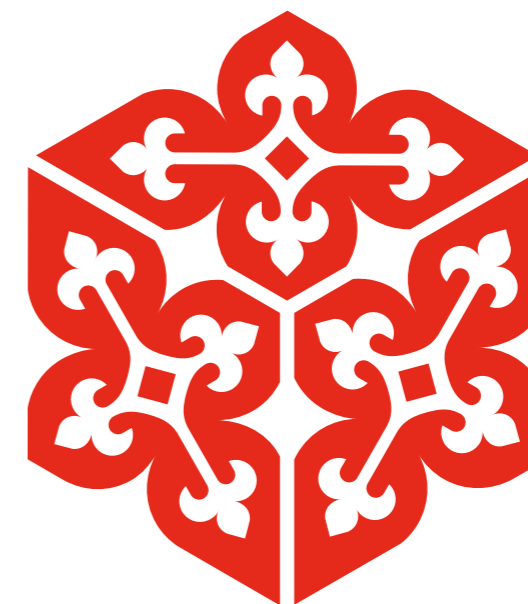
Na základě návrhu programových činností projektu popsaných ve studii proveditelnosti byla zpracována studie programové náplně projektu. Z jejích výstupů mimo jiné vycházelo i zadání pro pořízení vybavení interiérů a pro pořízení nehmotného majetku pro programovou náplň projektu a doprovodných materiálů. Následně byl pořízen nehmotný majetek pro programovou náplň projektu a doprovodné materiály k programovým činnostem. Na základě výstupů studie programové náplně byl také před koncem realizační fáze založen systém organizace projektu pro fázi udržitelnosti. Na postup přípravy programových činností projektu rovněž navazovala nepovinná publicita a webové stránky projektu, zaměřené na informovanost cílových skupin potenciálních uživatelů kulturních a vzdělávacích služeb v objektu o připravované nabídce.

Popis programových činností.

Idea expozice

Svět si v roce 2015 připomněl 70. výročí vzniku UNESCO, Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu, ve stejném roce město Kutná Hora oslavilo 20 let od zápisu na listinu UNESCO. Tato dvě kulatá výročí dala vzniknout myšlence využití nově rekonstruované významné kulturní památky – tzv. Dačického domu v Kutné Hoře, která za finanční podpory Ministerstva pro místní rozvoj České republiky v rámci 24. kontinuální výzvy Integrovaného operačního programu, oblasti intervence 5.1., proběhla v uvedeném roce. Základní filozofií expozice i programových aktivit centra je skutečnost, že v České republice neexistuje stálá prezentace organizace UNESCO, která by návštěvníkům představila a srozumitelnou formou přiblížila její myšlenky i pestrou škálu aktivit, odehrávajících se především na poli kulturního dědictví. V ČR rovněž chybí prezentace všech dvanácti památek zapsaných na tuto listinu a postrádáme také společnou platformu podílející se na rozvoji těchto lokalit. V neposlední řadě v samotné Kutné Hoře dosud schází expozice přibližující návštěvníkům hodnoty, pro které bylo město zapsáno na tento nejprestižnější světový seznam. Zápis na listinu UNESCO ze dne 9. prosince 1995 zní: „Statek – Kutná Hora: historické centrum města s chrámem sv. Barbory a katedrálou v Sedlci. Výbor se usnesl zapsat lokalitu jako výjimečný příklad středověkého města, jehož bohatství a prosperita byla založena na jeho stříbrných dolech. Chrám sv. Barbory a další budovy mají zvláštní architektonickou a uměleckou kvalitu, která měla hluboký vliv na další vývoj architektury střední Evropy“.

Základní koncepce Interaktivní expozice UNESCO v Dačického domě včetně edukačního programu nabízí ojedinělou možnost seznámit se s organizací UNESCO a jejími činnostmi, s jednotlivými památkami ČR zapsanými na její seznam a především s přední památkou světového dědictví UNESCO – Kutnou Horou. Expozice svým pojetím a důrazem na edukativní rozměr však nevede pouze k získání vědomostí, ale umožňuje návštěvníkovi hledat, objevovat, tvořit a nalézat souvislosti. Vede diváka k vytvoření pozitivního vztahu ke kulturněhistorickému dědictví, k respektování hodnot a utváření takových postojů, které vedou k ochraně našeho kulturního i přírodního dědictví a zodpovědnému přístupu vůči budoucím generacím. V Kutné Hoře již existuje několik tematicky zaměřených expozic v památkových objektech, jako je České muzeum stříbra na Hrádku, Vlašský dvůr nebo Galerie středočeského kraje v bývalé Jezuitské

Gotická dlaždice se stala hlavním vizuálním symbolem centra.

koleji. Cílem Dačického domu je těmto stávajícím aktivitám nekonkurovat, ale naopak vyplnit segment, který nejen v Kutné Hoře, ale i v České republice, chybí.

Expoziční aktivity

- Stálá expozice - Expozice bude sestávat z jednoho prohlídkového okruhu procházejícího celým objektem. Tím bude zajištěno celoroční zpřístupnění objektu veřejnosti. V jednotlivých prostorech objektu budou prezentována rozmanitá témata. Cílem je dosáhnout toho, aby byla expozice atraktivní obsahem i způsobem prezentace různým skupinám zájemců. Proto bude expozice využívat nejmodernějších technických zařízení a vizuálních prostředků (dotykové monitory, 3D rekonstrukce, animace), ale i bezpečnostních vitrín, velkoplošných tisků, apod.). Expozice bude zahrnovat následující tematické okruhy:
 - UNESCO (vznik a vývoj organizace, její poslání, činnosti, struktura, sídlo, znak)
 - České památky UNESCO (12 památek, hmotné a nehmotné dědictví, indikativní seznam)
 - Kutná Hora a UNESCO (specifikace hodnot, pro které je město na seznamu)
 - Dačického dům a jeho význační obyvatelé (utravistický biskup Filip Novavilla Sidonský, Mikuláš Dačický z Heslova)
 - Dačického domu a jeho obnova (stav domu před rekonstrukcí a průběh obnovy)
 - Činnost partnerů projektu (uskutečněné a aktuální projekty)
- Výstava na „Téma roku“ – každým rokem bude zvoleno jiné téma. Budou se týkat významných událostí města, osobnosti a výročí. Výstavy budou otevřené každoročně po dobu cca 7 a půl měsíce v období mezi prosincem až březnem. Datum vernisáže se bude vztahovat k 18. dubnu – „Den památek a historických sídel“.
- Výstava „Poznejme rodinu UNESCO“ - Jednotlivé výstavy budou organizovány ve spolupráci s každoročně vybranými subjekty (např. správci statků UNESCO, Českým dědictvím UNESCO). Výstavy komplexně představí jednotlivé památky UNESCO (např. v rámci oslav 20 let od zápisu) či témata, která jsou pro památky UNESCO aktuální (např. management plány, informační systém a značení, propagace, novostavby, vývěsní štíty a reklamní zařízení).
- Jednodenní konference „Poznejme rodinu UNESCO“ - konference budou uspořádány ve spolupráci s každoročně vybranými subjekty (např. správci statků UNESCO, Českým dědictvím UNESCO). Konference komplexně představí jednotlivou památku UNESCO (např. v rámci oslav 20 let od zápisu) či téma, které je pro památky UNESCO aktuální (např. management plány, informační systém a značení, propagace, novostavby, vývěsní štíty a reklamní zařízení). Cílem bude předávání informací a zkušeností.
- Třídenní konference „Kulturní dědictví“ - mezinárodní vědecké konference budou tematicky zaměřené na různé oblasti kulturního dědictví související s Kutnou Horou (např. numismatika). Na konferencích budou čeští i zahraniční odborníci z daných oblastí prezentovat výsledky své badatelské činnosti.
- Doktorandská kolokvia - pravidelně pořádané odborné akce, na níž interní i externí doktorandi Univerzity Pardubice prezentují a diskutují výsledky své badatelské činnosti. Součástí budou také přednášky vybraných odborníků z ČR či zahraničí. Dle potřeb bude pro tuto činnost využívána videokonference, není-li možné či ekonomické zajistit fyzickou přítomnost přednášejícího.

V rámci aktivit partnera projektu Univerzity Pardubice bude uspořádána 4. výroční konference americko-české vědecké společnosti The Comenius Academic club (CAC) jež byla roku 2012 založená v New York City, NY, a sdružuje význačné osobnosti z oblasti přírodních a humanitních věd v termínu 24.-26.6.2016.

Druhou akcí bude numismatická konference za spolupráce s Numismatickým oddělením Národního muzea. Konference je plánovaná na termín 19.23.9.2016.
- Aktivity dokumentačního centra - Digitalizace archivu významných archivních fondů týkajících se architektonického vývoje města Kutné Hory a osobnosti Mikuláše Dačického (plány objektů, rukopisy, apod.). Digitalizované dokumenty budou průběžně k dispozici, především odborné veřejnosti pro badatelské účely. V omezeném rozsahu, s ohledem na reprodukční práva, budou také prezentovány na webových stránkách projektu.

Podkladem pro obnovu fasády domu byla mj. historická fotografie z 19. století.

Kulturní aktivity

- Koncerty a obdobné akce – Ad hoc pořádané akce tématicky související s projektem (např. koncerty staré hudby, komponované pořady, divadlo jednoho herce, autorské čtení atd.) pro veřejnost.

Vzdělávací aktivity

- Prohlídka s edukativními materiály – edukativní materiály prodávané ke vstupence do stálé expozice, příp. i pro výstavy. Materiál bude za drobný příplatek a bude mít podobu graficky upraveného sešitku – vícestránkového letáku.
- Lektorované prohlídky – prohlídky výstav i stálé expozice s odborným výkladem proškoleného průvodce. Dále programové aktivity pro děti „IQ Park“. Zvláštní komentované prohlídky proběhnou při příležitosti významných dnů pro památky:
 - Muzejní noc
 - Dny Evropského kulturního dědictví
 - Běžné komentované prohlídky budou probíhat po celou dobu otevření expozice, tj. celoročně, avšak pouze na předchozí objednávku.
- Přednášky pro veřejnost - přednášky budou tematicky zaměřené na různé oblasti kulturního dědictví související s Kutnou Horou nebo obecněji s kulturním dědictvím UNESCO. Přednášející budou odborníci především z Kutné Hory a z regionu.
- Výukové programy pro žáky a studenty mateřských, základních a středních škol a gymnázií. Programy budou probíhat s lektorem, doposud jsou usmluvněny a zajištěny potřebné pomůcky na tři programy v průběhu roku 2016: 1) barevná historie, 2) 10 slohů architektury v Kutné Hoře, 3) hmotné a nehmotné dědictví UNESCO.

Skladba návštěvníků byla odvozena ze skladby návštěvníků města Kutné Hory, která bude, co do počtu, tvořit podstatnou část zdrojové oblasti cílových skupin projektu. Odhad poptávky vyšel z návštěvnosti obdobných památek v Kutné Hoře, a to i přesto, že nabízejí rozdílné služby a nejsou svými konkurenty, neboť projekt vhodným způsobem doplňuje nabídku Kutné Hory pro laickou veřejnost.

Nabídka služeb pro odbornou veřejnost v obsahu v jakém ji připravuje projekt, neexistuje v Kutné Hoře ani v celé ČR, resp. tyto aktivity jsou nabízeny ad hoc mnoha typy institucí, a to v řádech jednotek akcí ročně za všechny tyto instituce. Nejčastěji jsou konány u příležitosti výročí či jiných významných událostí. I zde se však dalo při odhadu poptávky vyjít z relativně jednoduchých premis, a to zejména díky tomu, že projekt pro dosažení cílů počítá s celkovou velikostí cílové skupiny cca 345 osob, přičemž takřka polovinu z tohoto počtu tvoří opakovaná účast na doktorandských kolektívech.

Jádro analýzy tak tvořilo posouzení nabídky a poptávky expozičních aktivit, které jsou klíčové pro naplnění indikátoru návštěvnosti i zajištění ekonomické udržitelnosti provozu.

Fasáda domu během obnovy.

8. Harmonogram, rozpočet

Termíny předpokládané při přípravě žádosti a termíny skutečné

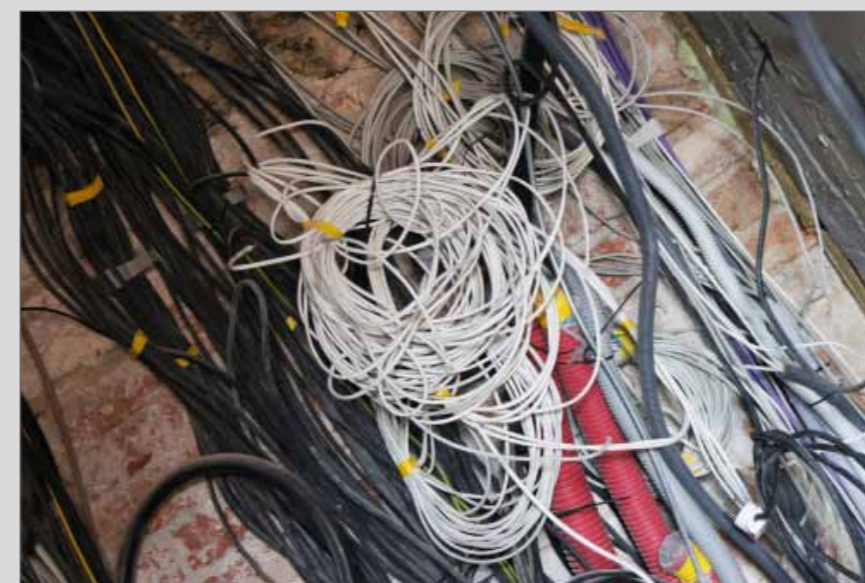
Aktivity	Předpokládané termíny	Skutečné termíny
Zahájení projektu	21. 8. 2013	21. 8. 2013
Termín podání žádosti o dotaci	30. 6. 2014	30. 6. 2014
Termín vydání RoPD	30. 9. 2014	24. 11. 2014
Zahájení realizační fáze projektu	1. 10. 2014	25. 11. 2014
Zahájení stavebních prací	1. 12. 2014	1. 2. 2015
Ukončení stavebních prací	31. 10. 2015	5. 11. 2015
Vybavení objektů	30. 11. 2015	30. 11. 2015
Příprava na zahájení provozu	31. 12. 2015	31. 1. 2016
Zahájení provozu	1. 1. 2016	15. 2. 2016

Výraznější posuny ve skutečných termínech od termínů plánovaných se objevily v těchto aktivitách:

Vydání Rozhodnutí o poskytnuté dotace: oproti předpokladu bylo vydáno o 7 týdnů později.

Zahájení stavebních prací: oproti předpokladu byly v důsledku nutnosti opakovat zadávací řízení na generálního zhotovitele stavby zahájeny později o 2 měsíce, ukončení stavebních prací se však díky dobré spolupráci vybraného zhotovitele stavby a důsledné kontrolní činnosti Koordinátora projektu a Technického dozoru investora prodloužilo jen o týden).

Zahájení provozu: pozdější zahájení provozu pro veřejnost bylo způsobeno jednak termínem kolaudace (předpokládaný termín je konec ledna 2016) a jednak potřebou vyzkoušet důkladně poměrně složité technologie využívané pro programové činnosti projektu před jejich zpřístupněním veřejnosti ve zkušebním provozu.

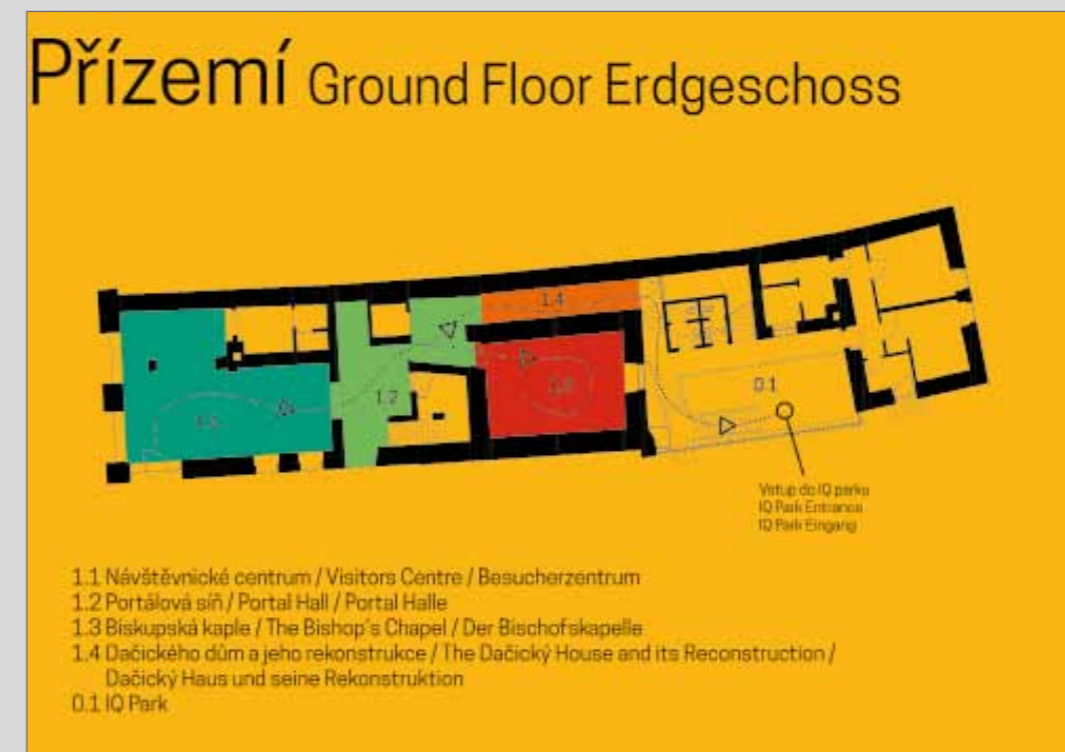

Instalace prvků nutných k provozu domu v 21. století.

Rozpočet projektu původní a skutečný

Kód	Název nákladu	Původní Celkem (v Kč)	Původní Způsobilé výdaje (v Kč)	Skutečný Celkem (v Kč)	Skutečný Způsobilé výdaje (v Kč)
1	Stavební částí projektu	61 428 119,00	61 218 396,00	58 316 603,00	58 004 649,45
01.01	Nákup pozemku	0,00	0,00	0,00	0,00
01.02	Stavební část a nezbytné venkovní, popř. vnitřní úpravy	53 201 118,00	52 991 395,00	50 573 602,00	50 261 648,45
01.03	Zabezpečení výstavby (inženýrská činnost)	1 415 700,00	1 415 700,00	1 415 700,00	1 415 700,00
01.04	Projektová dokumentace stavby	713 900,00	713 900,00	229 900,00	229 900,00
01.05	Restaurátorské práce	6 097 401,00	6 097 401,00	6 097 401,00	6 097 401,00
2	Mobiliáře, expozice vybavení	17 045 024,00	17 045 024,00	21 874 740,00	21 874 740,00
02.01	Nákup mobiliáře, expozic, vč. instalace, přepravného	9 435 580,00	9 435 580,00	9 435 580,00	9 435 580,00
02.02	Technologická zařízení (nákup technol. zařízení, strojů a zařízení vč. montáže - nové i použ. zařízení)	4 625 584,00	4 625 584,00	6 645 000,00	6 645 000,00
02.03	Nákup nezbytného vybavení kanceláří, učeben, odborných pracovišť	721 160,00	721 160,00	721 160,00	721 160,00
02.04	Nákup nehmotného majetku pro programovou náplň projektu	2 105 400,00	2 105 400,00	4 859 000,00	4 859 000,00
02.05	Nákupy materiálu	157 300,00	157 300,00	214 000,00	214 000,00
3	Administrace projektu	4 407 330,00	4 407 330,00	2 689 130,00	2 689 130,00
03.01	Mzdové náklady, vč. povinného pojištění	804 000,00	804 000,00	804 000,00	804 000,00
03.02	Nákupy služeb	3 603 330,00	3 603 330,00	1 885 130,00	1 885 130,00
4	Publicita projektu	151 250,00	151 250,00	151 250,00	151 250,00
04.01	Výdaje na závěrečnou konferenci	121 000,00	121 000,00	121 000,00	121 000,00
04.02	Povinná publicita	30 250,00	30 250,00	30 250,00	30 250,00
5	Předpokládané čisté příjmy projektu získané během doby jeho realizace	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Způsobilé výdaje celkem	82 822 000,00	82 822 000,00	82 719 769,45	82 719 769,45
7	Nezpůsobilé výdaje celkem	209 723,00		311 953,55	
8	Celkové výdaje projektu	83 031 723,00	82 822 000,00	83 031 723,00	82 719 769,45

Mírné navýšení nezpůsobilých výdajů projektu a snížení způsobilých je důsledkem 5% korekce uplatněné Poskytovatelem dotace v jednom výběrovém řízení. Jinak došlo pouze k přesunu prostředků mezi některými položkami rozpočtu, což bylo způsobené upřesněním předmětu výběrových řízení na vybavení objektu a v důsledku toho navýšením vysoutěžených cen oproti původnímu předpokladu.

Orientační systém.

9. Rizika a jejich eliminace

Největšími (nejvýznamnějšími a nejpravděpodobnějšími) riziky projektu jsou:

- 1) Riziko, že se nepodaří zahájit včas stavební práce nebo že je dodavatel nestihne včas dokončit. Riziko bylo eliminováno výběrem kvalitního administrátora výběrových řízení, včasným zahájením výběru dodavatele stavby a důsledným výkonem činností Technického dozoru investora, což bylo podmíněno výběrem kvalitního technického dozoru investora.
- 2) Riziko, že se nepodaří objekt vybavit včas pro programové činnosti, buď v důsledku pozdního zadání příslušných zakázek, nebo toho, že dodavatelé nestihnou dodat funkční vybavení v termínu. První příčina rizika byla eliminována včasnou přípravou podkladů pro příslušná výběrová řízení a výběrem kvalitního administrátora výběrových řízení. Druhou příčinou byla eliminována důslednou kontrolou termínů dodávek a přejímaného vybavení. Na tom se podíleli partneři projektu, kteří budou dané vybavení využívat.
- 3) Riziko nedodržení závazku poskytování kulturních služeb, buď v důsledku jejich špatné přípravy a nedostatečného zajištění nebo změny poptávky. V realizační fázi bylo toto riziko eliminováno zajištěním dostatečných odborných kapacit pro přípravu programových činností ve všech relevantních specializacích. V provozní fázi lze riziko eliminovat zajištěním kapacity pro průběžný marketing a propagaci programových činností. Uvedené riziko může mít také ekonomické příčiny. Jejich eliminace spočívá v zajištění rezervních prostředků na pokrytí ztrát projektu v rozpočtu Města Kutná Hora.
- 4) Riziko selhání managementu projektu kvůli jeho nedostatečné kapacitě nebo nedostatečnému výkonu činnosti. Riziko bylo eliminováno zajištěním dostatečných odborně zdatných kapacit pro všechny činnosti a průběžným sledováním postupu projektu vedením města.

10. Identifikace vzorových prvků obnovy

Stejně jako každý památkově chráněný objekt má svá specifika, tak přístup k obnově každé památky je do určité míry individuální. Pochopitelně existují společné metodické postupy obnovy, založené především na pečlivé průzkumové činnosti, tak zodpovědné projektové přípravě. Zvláštní kapitolu však v tomto procesu sehraávají nálezy hodnotných prvků, které mnohdy nenadále překvapí při vlastní realizaci a je nutné na ně operativně reagovat.

Takovým příkladem při obnově Dačického domu byl jednoznačně nález mimořádně hodnotného fragmentu gotické dlažby. V rámci vyklízcích prací v souvislosti s celkovou obnovou domu byl v prostoru tzv. kaple v přízemí objektu dne 2. 2. 2015 objeven fragment dlažby. Jeden kus ze souboru nalezených dlaždic se zachoval v celistvosti: unikátní je reliéfním motivem křížů zakončených liliemi ve třech kosočtverečných plochách, ale také značnými rozměry – od rohu k rohu měří 41,5 centimetru a dosahuje tloušťky téměř 5 centimetrů. Nález je unikátní už proto, že cihelné šestiúhelníkové dlaždice takto velkého formátu jsou obvykle spojovány až s barokem. Na základě průzkumu a operativní dokumentace, kterou provedli pracovníci Archeologického ústavu AVČR, bylo jisté, že dlažba v tomto prostoru existovala nepochybně již v 16. století. Zdali byla původně pro tento prostor přímo určena se jeví jako pravděpodobné.

Nález vyvolal u všech zúčastněných nadšení a započala jednání směřující k rekonstrukci dlažby v tomto prostoru. Lákavá byla především myšlenka, vrátit prostor ve své celistvosti na počátek 16. století, neboť i souběžné restaurování pozdně gotické klenby a její rekonstrukce polychromie bylo směřováno touto cestou. Z metodického hlediska bylo zajímavé sledovat proces výroby dlaždic od přenesení a rekonstrukce reliéfního vzoru dochovaného na ploše dlaždic, tak samotné zkoušky i proces výpalu. Jako problematický se ukázal v této fázi především

1. patro 1st Floor Erste stock

2.1 Konferenční sál / Conference Hall / Sitzungssaal
2.2 Sezónní výstavy / Seasonal Exhibitions / Saisonausstellungen

2. patro 2nd Floor Zweite stock

3.1 Přednáškový sál / Lecture Hall / Hörsaal
3.2 Prezentační prostor / Presentation Space / Präsentationsraum
3.3 Dětský ateliér / Children's Studio / Kinderatelier

Orientační systém.

velký formát dlaždice. Práce provedl cihlář Petr Volf, a to s důrazem na použití tradiční technologie. Specifické problémy se řešily také při pokládce vyrobené dlažby v prostoru kaple, jejíž stěny jsou kosé a pod dlažbou se nachází moderní podlahové topení. Celková výměra plochy nové dlažby je cca 35 m². Ale nebyla to jen rekonstrukce samotné dlažby. Unikátní vzor, který se při položení dlaždic vedle sebe aditivně sčítá, se stal hlavním symbolem nového centra Dačického domu. Po grafické úpravě byl použit jako hlavní vizuální symbol, a to v několika formách: jednotlivě, vždy s hlavním názvem centra, nebo jako tapeta tiskových ploch v expozici. Využívá jej i edukační program.

11. Popis provozní fáze

Město Kutná Hora jako příjemce dotace bude zajišťovat provoz objektu po technické stránce, včetně pojištění, úklidu, údržby a oprav. Po organizační a odborné stránce bude provoz finančně zajišťovat nadace „Kutná Hora – památka UNESCO“, jako partner projektu na základě smlouvy o výpůjčce. Nadace bude také zajišťovat realizaci většiny programových činností.

Na základě rozhodnutí správní a dozorčí rady Nadace Kutná Hora – památka UNESCO ze dne 11. 9. 2015 byla schválena organizační struktura provozu centra Dačického dům v Kutné Hoře – vzdělávací a prezentační centrum kulturního dědictví UNESCO. Organizace provozní fáze je navržena v takovém pracovním obsazení, aby došlo k zajištění všech potřebných činností při zajištění maximální hospodárnosti.

Skutečné obsazení pracovních pozic k 1. 1. 2016 včetně uzavřených pracovních smluv:

Strategické řízení centra

1) ředitel centra, pevný pracovní úvazek

Funkci a rozsah činností řídí správní rada nadace.

- uzavírá smlouvy související s činností a provozem centra (má podpisové právo)
- působí v roli zaměstnavatele, tedy přijímá i propouští pracovníky centra
- schvaluje organizační strukturu, vnitřní předpisy i rozpočet centra
- řídí rozpočet centra a odpovídá za jeho plnění, schvaluje účetní doklady
- odpovídá za činnost a rozvoj centra
- je zmocněn k zastupování centra při jednáních s poskytovatelem dotace (MMR, CRR) ve věci zpráv o udržitelnosti projektu IOP.
- schvaluje interní směrnice centra

2) manažer provozu centra, plný pracovní úvazek

Funkci a rozsah činností řídí ředitelka centra.

- podřízeným pracovníkům, tj. recepční, průvodce, správce objektu a úklidové služby přiděluje práci, zajišťuje školení, rozhoduje o dovolených, přesčasech apod.
- vytváří vnitropodnikové směrnice organizačního a ekonomického charakteru
- vytváří normy vystupování a vymáhá jejich dodržování
- zajišťuje obchodní strategii centra, aktivně vyhledává potenciální odběratele služeb, sponzory centra a fyzické i právnické osoby pro dlouhodobou spolupráci (mediální spolupráce, propagace, výpůjčky exponátů...)

Ukázka pracovních listů edukačního programu.

- vyhodnocuje ekonomická data a hodnotí ekonomickou efektivnost centra
- navrhuje propagační kampaně
- navrhuje kroky ke zlepšení kvality služeb
- spravuje a plní www stránky centra
- poskytuje součinnost programovému manažerovi centra při koordinaci vzdělávacích, kulturních a odborných akcí

Přímé odpovědnosti při tvorbě a naplňování Corporate Identity:

- odpovídá za kvalitu služeb a etiku vystupování svých podřízených;
- odpovídá za tvorbu norem vystupování a za vymáhání jejich dodržování;
- odpovídá za jednotné vystupování Centra a naplňování cílů Centra („vše co děláme, má společný cíl“);
- odpovídá za budování důvěryhodnosti Centra („co říkáme, to také děláme“).

3) programový manažer centra, pracovní úvazek 0,3

Funkci a rozsah činností řídí ředitelka centra a správní rada nadace.

- odpovídá za programovou činnost centra
- navrhuje propagační kampaně centra
- navrhuje a plánuje programové aktivity centra
- supervizuje oficiální tiskové zprávy centra
- odpovídá z pozice odborného garanta za naplňování programových činností centra v době udržitelnosti projektu
- provádí lektorskou činnost

4) recepční, 2 pracovní pozice na plný úvazek

Funkci a rozsah činností řídí manažer provozu.

- je podřízený manažerovi provozu a plní úlohu asistenta manažera provozu
- prodává vstupenky a předměty související s provozem
- eviduje návštěvnost, poskytuje informace
- přijímá připomínky návštěvníků, o kterých učiní krátký zápis a předá je řediteli nadace
- přejímá poštu a balíky pro pracovníky centra
- vede knihu přijaté a odeslané pošty
- odpovídá za čistotu prostředí v návštěvnickém centru, zejména pak o víkendech prochází centrum a zajišťuje odstranění případných nedostatků
- úkoluje pracovníky úklidu, zejména o víkendovém provozu centra
- má hmotnou zodpovědnost za pokladní hotovost v době výkonu své práce
- sleduje obraz kamerového systému monitorující expozice, pravidelně prochází expozicí (1x za 4 hod)
- předem objednané skupiny provádí areálem na vyzvu nadřízeného pracovníka
- vede seznam objednaných skupinových prohlídek a prohlídek školních zařízení – včetně edukativních programů
- vede evidenci vydaných materiálů ke vzdělávacím programům

5) průvodce, 1 pracovní pozice na pracovní úvazek 0,5

Funkci a rozsah činností řídí manažer provozu

- je podřízený manažerovi provozu
- odpovídá za čistotu prostředí v návštěvnickém centru, zejména pak o víkendech prochází centrum a zajišťuje odstranění případných nedostatků
- pravidelně prochází expozicí
- poskytuje informace návštěvníkům

Interiér domu po obnově.

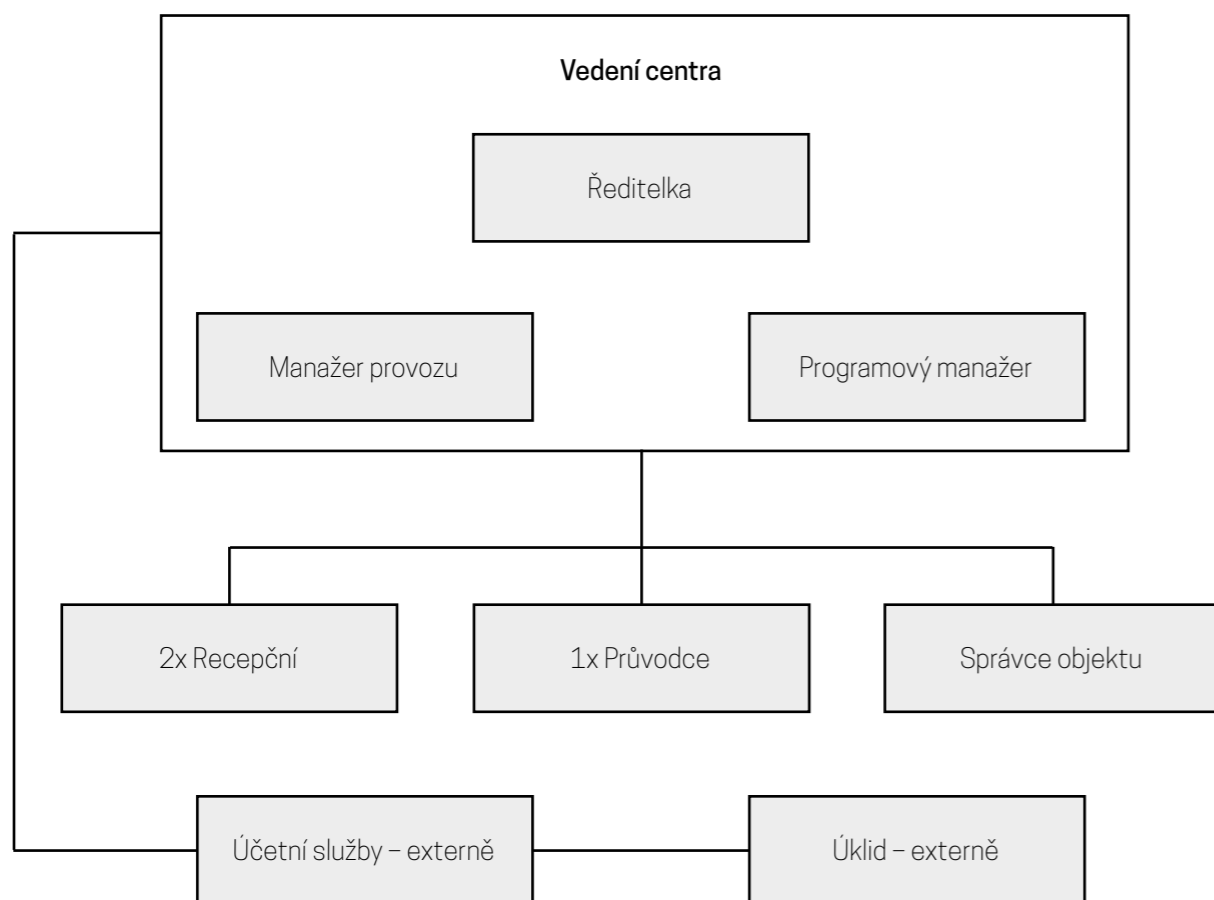
- plně spolupracuje s recepční na hladkém provozu centra
- předem objednané skupiny provádí areálem na výzvu nadřízeného pracovníka

6) správce objektu

Stupeň úvazku: Pracovní smlouva na 33% úvazku + pracovní pohotovost.

- odpovídá řediteli Centra
- zajišťuje běžnou údržbu objektu a vybavení (doplňování a kontrola provozních kapalin, výměna filtrů, atp.)
- v případě závažnějších zásahů koordinuje externí profese elektrikář a zámečnick
- operativně zajišťuje odstraňování všech závad provozního charakteru a příčin jejich vzniku
- odpovídá za bezvadný stav technologických zařízení a sleduje jejich technický stav
- v případě zjištění závady na technologii, okamžitě o ni spraví Ředitel Centra a konzultuje s ním postup nápravy
- odpovídá za bezvadný stav elektroinstalace (silnoproud a slaboproud)
- odpovídá za odpadové hospodářství Centra
- kontroluje a opravuje drobný inventář (kliky, informační cedule, skříňky, aj.)

Celkové schéma provozu centra

Interiér domu po obnově.

12. Shrnutí, zhodnocení a doporučení

Průběh projektu byl poznamenán velice krátkou dobou na jeho realizaci, takže harmonogram prakticky u žádných klíčových projektových činností nemohl obsahovat významnější časovou rezervu. Po celou realizační fázi tudíž hrozilo, že se projekt nepodaří dokončit včas a příjemce bude muset dotaci vracet. Pustit se do realizace projektu za těchto podmínek vyžadovalo od vedení města i od členů Realizačního týmu odvahu a sebedůvěru. Ty byly založené jednak na kvalitní projektové přípravě (především pokud jde o projektovou dokumentaci a studii proveditelnosti) a jednak na odborných znalostech a zkušenostech všech členů Realizačního týmu s obdobnými projekty.

Hlavními důvody, proč se nakonec projekt podařilo včas dokončit, byly dobře nastavený a fungující management projektu provázený osobním zaujetím a maximálním nasazením všech, kteří se na něm podíleli, vynikající spolupráce obou partnerů projektu a kvalitní práce a dobrá součinnost dodavatelů. Základním předpokladem byla ovšem soustavná podpora projektu ze strany vedení města. To jsou také hlavní podmínky úspěchu při plánování a realizaci obdobně náročných projektů obnovy kulturních památek.

V podstatě jedinou problémovou oblastí projektu, se tak stala oblast administrace výběrových řízení. Ani v ní se však neobjevily natolik závažné potíže, že by vážně ohrozily dokončení projektu. Přesto získané zkušenosti ukazují, že při přípravě podobných projektů hrazených z veřejných prostředků je mimořádně důležité zajistit dostatečné a vysoce kvalifikované kapacity na přípravu a administraci výběrových řízení. V harmonogramu projektu je třeba navíc počítat s tím, že příprava dokumentace k výběrovým řízením se může protáhnout a že i samotná administrace výběrových řízení může trvat podstatně déle, než vyplývá ze zákonných lhůt.

Přes obtížnost projektu, krátkou dobu na jeho realizaci a občasné komplikace v administraci výběrových řízení se všechny plánované cíle (výstupy a výsledky) realizační fáze projektu podařilo dosáhnout. Kromě výše uvedených důvodů tomu napomohla i průběžná konzultační podpora ze strany zástupců poskytovatele dotace, zejména Centra pro regionální rozvoj, bez níž by se projekt realizoval obtížně.

O tom, že Město Kutná jako příjemce dotace, včetně Realizačního týmu, Partneři projektu a dodavatelé odváděli při realizaci projektu velice kvalitní práci a že jejich spolupráce s poskytovatelem dotace probíhala bezproblémově, svědčí i vyjádření Ing. Zdeňka Vašáka, pověřeného řízením Centra pro regionální rozvoj:

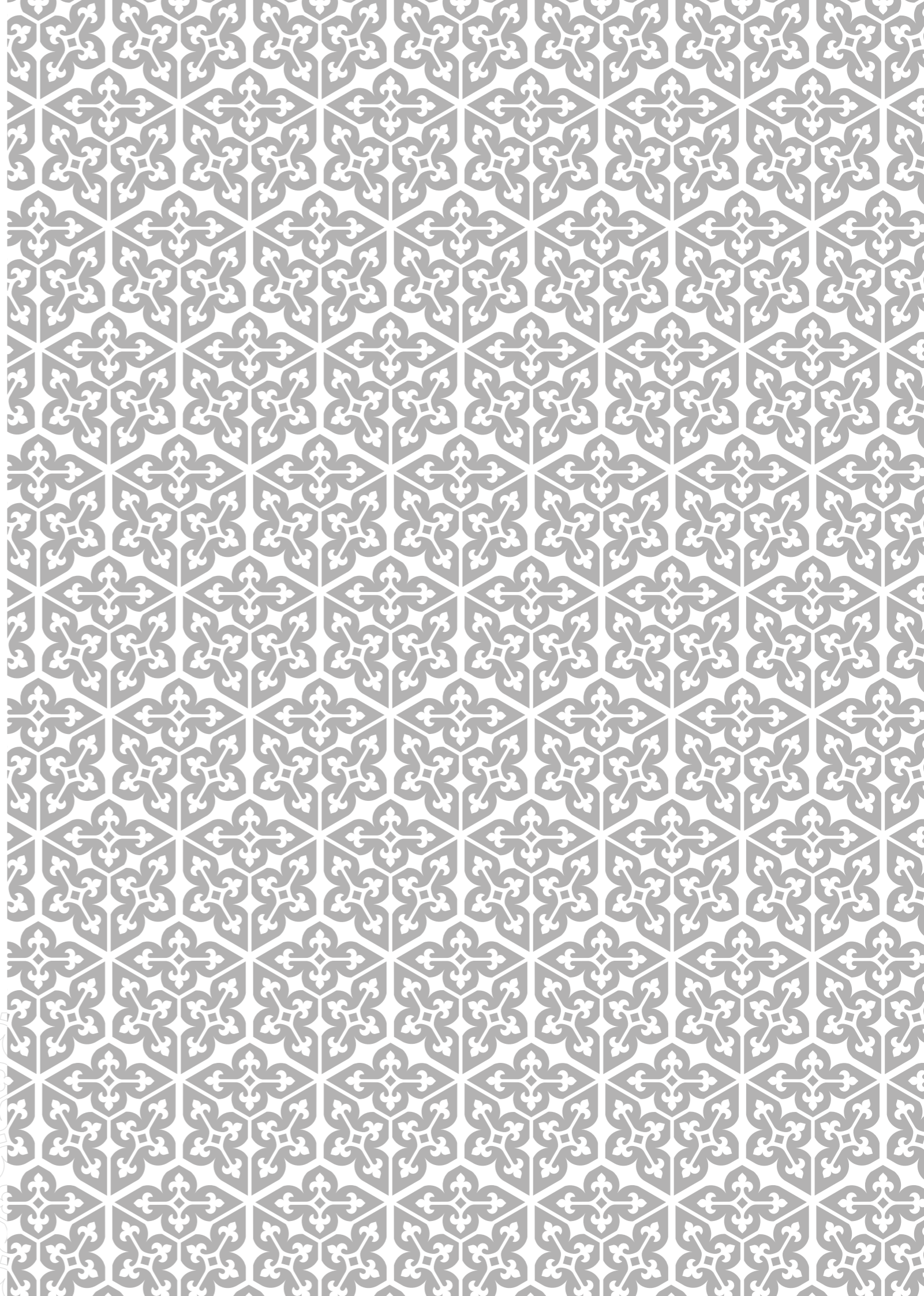
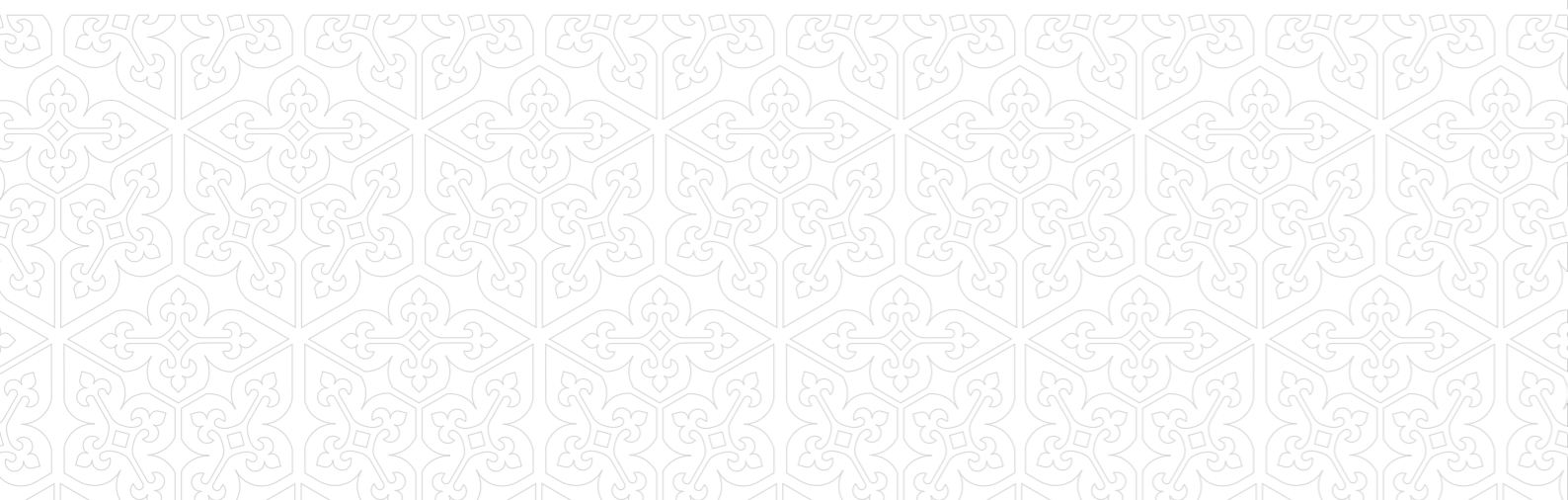
„Tento projekt patřil, co se týče spolupráce mezi námi a zástupci projektového týmu, k bezproblémovým - smekáme před projektovým týmem, že za tak krátkou dobu dokázali z ruiny vybudovat krásný a funkční objekt. Zkušený projektový tým vždy vyšel vstříc požadavkům daným pravidly pro poskytnutí dotace. Dačického dům určitě zkrášlí centrum města a přispěje k dalšímu rozvoji oblasti. Jsme rádi, že jsme se na tom mohli také podílet“.

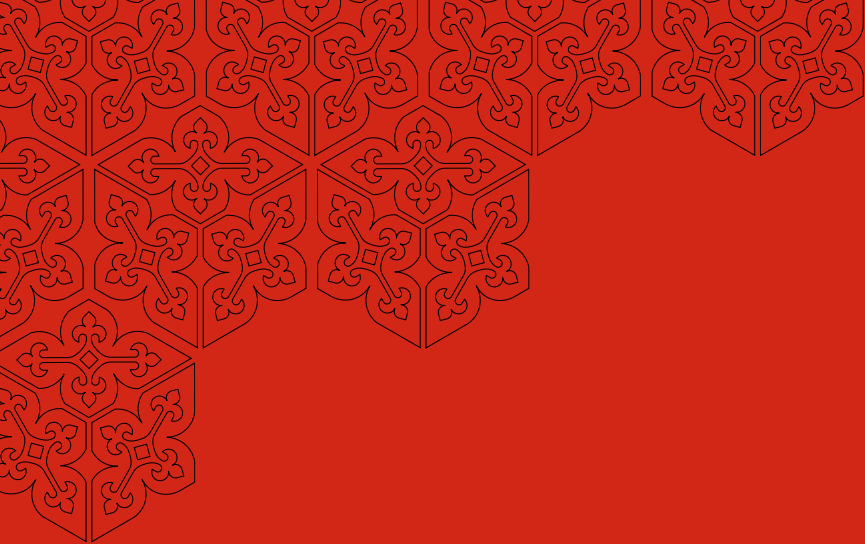

Návštěvnické centrum v přízemí domu.

Seznam dodavatelů:

Stavební projekt	Arkus5 s.r.o.
Studie prog. náplně a arch. řešení expozice	G. L. architekti s.r.o.
Stavební práce	sdružení Kutnohorská stavební s.r.o. + INGBAU CZ s.r.o.
Technický dozor investora	Miloslava Neprašová
Koordinátor BOZP	Manifold Group, s.r.o.
Restaurátorské práce	Terrigena Art s.r.o.
Vnitřní mobiliář	A.M.O.S. DESING, s.r.o.
Tvorba modelů a stavebnic	A.M.O.S. DESING, s.r.o.
Panoramatická veduta	LN-Design s.r.o.
Faksimile knih	Mgr. Radomír Slovík
Animovaný film	Pavel Koutský
IT a AV Technologie	AV MEDIA, a.s.
Software do interaktivních prvků	KLUČIvespolek, s.r.o.
Tiskové služby	Dušan Lapáček - Lepor
Podklady pro výrobu orientačních a expozičních materiálů	Roman Černošous

Autorský kolektiv publikace:

PhDr. Aleš Pospíšil – Národní památkový ústav v Praze, Nadace
Kutná Hora – památka UNESCO

Ing. Jiří Janál – Městský úřad Kutná Hora, vedoucí Odboru investic
RNDr. Dagmar Civišová, CSc. – Městský úřad Kutná Hora, referentka
Odboru investic

Jan Trávníček, DiS. – Městský úřad Kutná Hora, referent Odboru investic

Dagmar Fundová – Nadace Kutná Hora - památka UNESCO, ředitelka

PhDr. Ondřej Hubáček, PhD. – administrátor projektu

Ing. Tomáš Pápol – ekonomický manažer projektu

Autoři fotografií:

PhDr. Aleš Pospíšil, Jiří D. Dostál, Ing. arch. Vojtěch Láska

Design: Jiří D. Dostál

Příprava a výroba: www.lepor.cz

